

Obsah

1. Úvod.....	9
1.1 Problematické aspekty.....	12
1.2 Aktuálnost a cíle	14
1.4 Koncepční a metodické postupy monografie.....	15
2. Úvod do problematiky.....	17
2.1 Autonomie vůle nebo ochrana slabší strany?	19
2.2 Je možné považovat práva spotřebitele za základní práva?.....	24
2.3 Uzavírání spotřebitelských smluv a jejich interpretace	28
2.3.1 Transparentnost ve spotřebitelských smlouvách	31
3. Nepřiměřená ujednání (nejen) ve směrnici 93/13/ES.....	35
3.1 Působnost směrnice – věcná a osobní.....	36
4. Nepřiměřená ujednání v českém občanském zákoníku.....	41
4.1 Test nepřiměřenosti	42
4.1.1 Postup při posuzování nepřiměřenosti	46
4.1.1.1 Cena a předmět	48
4.1.1.2 Jazyk, požadavek transparentnosti	52
4.1.2 Posouzení rovnováhy práv a povinností stran	53
4.1.2.1 Značná nerovnováha v právech a povinnostech.....	54
4.1.2.2 K újmě jaké strany	56
4.1.2.3 Přiměřenost či nepřiměřenost.....	58
4.1.2.4 Rozpor s požadavkem dobré víry	64
4.1.2.4.1 Obecně o dobré víře a poctivosti.....	64
4.1.2.4.2 „Dobrá víra“ ve spotřebitelských smlouvách.....	68
4.1.2.4.3 Objektivní dobrá víra, přiměřenost nebo poctivost?	76
5. Seznam jednotlivých nepřiměřených ujednání.....	83
5.1 Seznam nepřiměřených ujednání v občanském zákoníku.....	86
5.1.1 Ujednání, která vylučují nebo omezují odpovědnost dodavatele za jednání či opomenutí, kterým byla spotřebiteli způsobena smrt či újma na zdraví.....	90
5.1.2 Ujednání, která vylučují nebo omezují práva spotřebitele při uplatnění odpovědnosti za vady či odpovědnosti za škodu	92

5.1.2.1 Příklady zbavení se odpovědnosti za vady	93
5.1.2.2 Příklady omezení odpovědnosti za vady	94
5.1.2.3 Příklady zbavení odpovědnosti za škodu.....	97
5.1.2.4 Příklady omezení odpovědnosti za škodu	98
5.1.2.5 Vyloučení odpovědnosti za nečasné plnění nebo za neplnění.....	98
5.1.2.6 Započtení	100
5.1.3 Ujednání, která stanoví, že smlouva je pro spotřebitele závazná, zatímco plnění dodavatele je vázáno na splnění podmínky, jejíž uskutečnění je závislé výlučně na vůli dodavatele	100
5.1.4 Ujednání, která dovolují dodavateli, aby spotřebiteli nevydal jím poskytnuté plnění i v případě, že spotřebitel neuzavře smlouvu s dodavatelem či od ní odstoupí	101
5.1.5 Ujednání, která opravňují dodavatele odstoupit od smlouvy bez smluvního či zákonného důvodu a spotřebitele nikoli.....	104
5.1.6 Ujednání, která opravňují dodavatele, aby bez důvodů hodných zvláštního zřetele vypověděl smlouvu na dobu neurčitou bez přiměřené výpovědní doby.....	106
5.1.7 Ujednání, která zavazují spotřebitele k plnění podmínek, s nimiž se neměl možnost seznámit před uzavřením smlouvy	106
5.1.8 Ujednání, která dovolují dodavateli jednostranně změnit smluvní podmínky bez důvodu sjednaného ve smlouvě.....	109
5.1.9 Ujednání, která stanoví, že cena zboží či služeb bude určena v době jejich splnění, nebo dodavatele opravňují k zvýšení ceny zboží či služeb, aniž by spotřebitel byl oprávněn od smlouvy odstoupit, je-li cena sjednaná v době uzavření smlouvy při splnění podstatně překročena	111
5.1.10 Ujednání, která přikazují spotřebiteli, aby splnil všechny závazky i v případě, že dodavatel nesplnil závazky, které mu vznikly.....	113
5.1.11 Ujednání, která dovolují dodavateli převést práva a povinnosti ze smlouvy bez souhlasu spotřebitele, dojde-li převodem ke zhoršení dobytnosti nebo zajištění pohledávky spotřebitele	114
5.2 Další ujednání ve směrnici.....	115
5.2.1 Zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů, nebo bránění uplatnění tohoto práva	115
5.2.1.1 Rozhodčí řízení obecně.....	118
5.2.1.2 Nestrannost rozhodců ve spotřebitelských sporech.....	128
5.2.1.3 Rozhodčí řízení ve spotřebitelských sporech de lege ferenda	133
5.2.1.3.1 Původní novela zákona o spotřebitelském úvěru a zákona o rozhodčím řízení	133

5.2.1.3.2 Nový zákon o spotřebitelském úvěru	135
5.2.1.3.3 Návrh nového občanského zákoníku	136
5.2.1.3.4 Novela zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů	136
5.2.1.3.5 Novela zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi.....	144
5.2.2 Nepřiměřené omezování důkazů, které má spotřebitel k dispozici, nebo ukládání důkazního břemene, které by podle použitelných právních předpisů mělo příslušet druhé smluvní straně, spotřebiteli	145
5.2.3 Místní příslušnost soudu.....	146
5.2.4 Požadavek na spotřebiteli, který neplní svůj závazek, aby platil nepřiměřeně vysoké odškodné.....	148
5.2.5 Automatické prodloužení smlouvy s platností na dobu určitou, pokud se spotřebitel nevyjádřil jinak, a když termín stanovený spotřebiteli k tomu, aby vyjádřil přání neprodlužovat smlouvu, je nepřiměřeně krátký.....	150
5.2.6 Vyhrazení práva prodávajícímu určovat, zda dodané zboží nebo poskytnutá služba je v souladu se smlouvou, nebo vyhrazení výlučného práva prodávajícímu vykládat jakoukoli podmínku smlouvy.....	151
5.2.7 Omezení povinnosti prodávajícího nebo poskytovatele dodržovat závazky, na které přistoupili jeho zástupci, nebo podmiňovat tyto závazky dodržením jiné zvláštní formality.....	152
5.2.8 Další možná nepřiměřená ujednání mimo seznam ve směrnici 93/13/EHS	152
6. Ochrana spotřebitele proti nepřiměřeným ujednáním ve smlouvě.....	157
6.1 Ochrana dle občanského zákoníku	157
6.1.1 Následek existence nepřiměřeného ujednání ve spotřebitelské smlouvě	157
6.1.2 Absolutně nebo relativně neplatné ujednání?	157
6.2 Ochrana spotřebitele a nekalá soutěž	164
6.2.1 Tzv. fakultativní obchodní závazkové vztahy	164
6.2.2 Nekalá soutěž.....	166
6.2.3 Ochrana spotřebitele při nekalé soutěži.....	170
6.3 Ochrana spotřebitele ve světle zákona o ochraně spotřebitele.....	172
6.4 Nový občanský zákoník a ochrana spotřebitele	173
6.5 Návrh Nařízení Evropského Parlamentu a Rady o společné evropské právní úpravě prodeje	179
7. Závěr	181
Summary	183
Literatura a judikatura	187